

Fiskus już w lipcu chce poprawić Polski Ład

I. Ministerstwo Finansów zaproponowało kolejne liczne zmiany w podatkach

24 marca 2022 r. rząd udostępnił do konsultacji społecznych obszerny projekt zmian w przepisach tzw. Polskiego Ładu. Zdecydowana większość nowych przepisów ma wejść w życie już od 1 lipca 2022 r. (niektóre wchodzą jednak w życie 1 stycznia 2023 lub 2024 roku). Projektem nie tylko wprowadzane są nowe rozwiązania, ale uchylane są te niekorzystnie odbierane przez podatników (tzw. ulga dla klasy średniej, ulga na zabytki, nowa ulga dla osób samotnie wychowujących dzieci). Dodatkowym efektem proponowanych zmian, jak tłumaczy rząd (skutkujących zmniejszeniem tzw. klina podatkowego) powinno być zmniejszenie presji płacowej wobec pracodawców, co wpłynie pozytywnie na sytuację wszystkich przedsiębiorstw, również będących podatnikami CIT.

II. Stawka PIT w pierwszym przedziale skali spadnie z 17 do 12 proc.

Najważniejszym punktem zmian jest obniżenie stawki PIT w pierwszym przedziale skali podatkowej z obecnych 17 do 12 proc. Bez zmian pozostaną natomiast kwota wolna od podatku (nad 30 tys. zł) oraz próg między stawkami PIT. Ten ostatni nadal wynosić będzie 120 tys. zł rocznie. A zatem podatek według stawki 12 proc. płacony będzie przy dochodach do 120 tys. zł rocznie (10 tys. zł miesięcznie), zaś od nadwyżki pod 120 tys. zł płać trzeba będzie podatek według stawki 32 proc. Obniżenie stawki w pierwszym przedziale skali oznacza obniżenie kwoty zmniejszającej podatek, która zamiast 4800 zł rocznie (400 zł miesięcznie) będzie wynosiła 3600 zł rocznie (300 zł miesięcznie). Zmiana to konieczna była po to, aby kwota wolna od podatku pozostała na poziomie 30 tys. zł. Bez niej po obniżeniu stawki wzrosłaby także kwota wolna, którą rząd podniósł już przecież znacząco 1 stycznia 2022 r. Skutek zmian jest taki, że roczny podatek dla dochodów wynoszących 120 tys. zł wyniesie 10800 zł, zamiast dotychczasowych 15300 zł (podatek niższy o 4500 zł rocznie).

III. Część przedsiębiorców zyska możliwość odliczania składki zdrowotnej

Nowelizacja przewiduje też, że dla niektórych grup podatników pojawi się możliwość odliczania składki zdrowotnej od dochodu. Przypomnijmy, że do końca 2021 roku składka ta była w zdecydowanej większości odliczana od podatku, co sprawiało, że rzeczywisty koszt stawki wynosił jedynie 1,25 proc. dochodu. 1 stycznia 2022 odliczenie takie jednak skasowano. Teraz rząd chce przywrócić odliczenie składki, ale tylko trzem grupom podatników, podatnikom: liniowego PIT, ryczałtu od przychodów ewidencjonowanych oraz karty podatkowej. Prawa dla takich odliczeń nie będą mieli podatnicy opłacający podatek według skali podatkowej. W ich przypadku dodatkowe koszty związane z brakiem odliczenia składki zdrowotnej mają rekompensować niższa stawka PIT, wyższa kwota wolna od podatku oraz wyższy próg podatkowy między stawkami 12 i 32 proc.

Rząd zamierza od lipca 2022 r. zmienić liczne przepisy wprowadzone tzw. Polskim Ładem. Proponowane jest m.in. obniżenie niższej stawki PIT z 17 do 12% oraz wprowadzenie możliwości odliczenia części składki zdrowotnej od dochodu, a także likwidacja ulgi dla klasy średniej. Liczne zmiany czekają także płatników.



IV. Odliczenie składki zdrowotnej od dochodu nie dla wszystkich i z limitami

Podatnicy liniowego PIT mają zyskać prawo do odliczenia od dochodu składki zdrowotnej podobnie jak dziś ma to miejsce w przypadku składek ZUS (alternatywnie możliwe ma być zaliczenie ich do kosztów). Odliczenie to (wysokość kosztów) ma być jednak ograniczone i od dochodu można będzie odliczyć nie więcej niż 8700 zł rocznie, co oznacza, że zmiana ta obniży tym podatnikom roczny podatek o 1653 zł. Limit ma być ustalany jako kwota stanowiąca 4,9 proc. tzw. trzydziestokrotności, która jest limitem ograniczającym wysokość podstawy składek ZUS. W tym roku wynosi ona 177 660 zł. Stąd limit 8700 zł. Limit będzie zatem waloryzowany po każdej zmianie trzydziestokrotności (w zaokrągleniu do 100 zł). Pamiętajmy jednak, że sama podstawa składek na ubezpieczenie zdrowotne nie jest ograniczona tak jak w przypadku składek ZUS. Inne są natomiast limity dla ryczałtu i karty podatkowej. Ryczałtowcy będą mogli od przychodu odliczyć połowę zapłaconych składek zdrowotnych. Podatnicy karty podatkowej 19 proc. zapłaconych składek.

V. Nie będzie już ulgi dla klasy średniej i ulgi na zabytki

Projekt likwiduje dwie kontrowersyjne ulgi. Pierwsza to tzw. ulga dla klasy średniej, zniesienie której rekompensować ma obniżenie stawki PIT z 17 do 12 proc. Co jednak ciekawe, projektowana ustawa zawiera także zabezpieczenie, które spowoduje, że podatnicy, którzy stracą na likwidacji tej ulgi (mimo obniżenia stawki) otrzymają zwrot różnicy, czyli kwotę zmniejszającą zobowiązanie, tak aby nowe rozwiązanie nie spowodowało pogorszenia ich prawnopodatkowej sytuacji. Druga likwidowana ulga to tzw. ulga na zabytki (nazywana w mediach ulgą „pałacyk+”). Jednak i tu projektowana ustawa zachowuje prawa nabyte do odliczenia takich wydatków, jeśli zostaną poniesione do 30 czerwca 2022 r.

VI. Płatników czekają liczne nowe obowiązki i zbieranie PIT-2 od nowa

Liczne zmiany obejmą także płatników. Zmiana oczywista to zmiana kwoty zmniejszającej (1/12) zaliczki z 400 na 300 zł. Ale przy poborze zmieni się także inna rzecz. Podatnik będzie mógł teraz zadeklarować, że kwota zmniejszająca ma być uwzględniana nie przez jednego, ale nawet trzech płatników, czyli konkretny płatnik będzie uwzględniał albo 1/12 kwoty zmniejszającej (300 zł), albo 1/24 (150 zł), albo 1/36 (100 zł). Drugą istotną zmianą jest to, że to na płatniku, który nawiązuje nowy stosunek zatrudnienia (np. stosunek pracy czy zlecenia, umowę o zarządzanie przedsiębiorstwem, kontrakt menedżerski) będzie spoczywał obowiązek zainicjowania złożenia przez zatrudnianego podatnika wniosku (oświadczenia) o zasadach stosowania przez płatnika 1/12 kwoty zmniejszającej podatek oraz odliczania składki na ubezpieczenie zdrowotne przy obliczaniu zaliczki na podatek. Dotychczas taki obowiązek nie był sformułowany w ustawie PIT. Te nowe zasady będą wymagały pewnego wysiłku pracodawców, którzy zostaną zobowiązani do wystąpienia do swoich pracowników (do 15 czerwca 2022 r.) o aktualizację wcześniej złożonego oświadczenia PIT-2. Brak reakcji pracownika (do 30 czerwca 2022 r.) oznaczać będzie jego decyzję o pozostaniu na dotychczasowych zasadach.

VII. Do 30 tys. dochodu będzie można składać wnioski o niepobieranie zaliczek

Projektowana ustawa zawiera regulacje, na mocy których podatnik będzie mógł upoważnić swojego płatnika, poprzez sporządzony na piśmie wniosek, do niepobierania w danym roku podatkowym zaliczek. Rozwiązanie to dotyczy co do zasady wszystkich płatników podatku dochodowego. Podatnik będzie mógł złożyć taki wniosek, jeżeli będzie przewidywał, że uzyskane przez niego dochody podlegające opodatkowaniu według skali podatkowej nie przekroczą w roku podatkowym kwoty 30 tys. zł (czyli kwoty wolnej od podatku). Przy czym podatnik będzie zobowiązany niezwłocznie wycofać ten wniosek, jeżeli stwierdzi, że wysokość tych dochodów przekroczy tę kwotę. Po wycofaniu przez podatnika wniosku o niepobieranie zaliczek w danym roku podatkowym płatnik będzie obliczał zaliczki jednak bez pomniejszania zaliczki na podatek o miesięczną kwotę zmniejszającą zaliczkę na podatek.



VIII. Wszystkie oświadczenia i wnioski do płatnika tylko na piśmie

Nowelizacja wprowadza zasadę, że podatnik oświadczenia i wnioski mające wpływ na obliczenie zaliczki ma składać płatnikowi na piśmie. Nowe regulacje zobowiązują podatników do wycofania albo zmiany uprzednio złożonych oświadczeń lub wniosków, jeżeli uległy zmianie okoliczności mające wpływ na obliczenie przez płatnika zaliczki na podatek. Jeżeli podatnik zmieni uprzednio złożone oświadczenie lub wniosek nie będzie zobowiązany do wycofania poprzednio złożonych, bowiem nowy wniosek czy oświadczenie zastąpi poprzednio złożone dokumenty. Płatnik będzie natomiast zobowiązany przed pierwszą wypłatą poinformować nowozatrudnionego podatnika o możliwości złożenia oświadczeń i wniosków mających wpływ na obliczenie zaliczki.

IX. Przepisy o podwójnym liczeniu zaliczek przez płatników zostaną uchylone

Projekt ustawy zakłada uchylenie od 1 lipca 2022 r. obowiązku nałożonego na płatników wyliczania w trakcie 2022 r. zaliczek również według zasad obowiązujących do końca 2021 r., czyli uchylenie tzw. mechanizmu rolowania zaliczek wdrożonego do systemu prawnego w drodze rozporządzenia ministra finansów z 7 stycznia 2022 r. w sprawie przedłużenia terminów poboru i przekazania przez niektórych płatników zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych (Dz. U. poz. 28; mechanizm ten obecnie reguluje art. 53a ustawy PIT). Uchylenie tego mechanizmu jest możliwe dzięki wprowadzeniu niższej stawki podatkowej oraz wprowadzeniu odliczenia składki na ubezpieczenie zdrowotne. W niektórych sytuacjach zmiana ta natomiast wyeliminuje ryzyko dużych dopłat w rocznym rozliczeniu podatkowym.



X. Fiskus przywróci wspólne rozliczenie osobom samotnie wychowującym dzieci

Polski Ład wprowadził 1 stycznia 2022 r. ulgę 1500 zł, która zastąpiła preferencyjne opodatkowanie dochodów osób samotnie wychowujących dzieci (rodzica, opiekuna prawnego). Teraz rząd wycofuje się z tego rozwiązania i przywraca wspólne rozliczenie dla samotnych rodziców. Ponownie zatem opodatkowanie dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci polegało będzie na obliczeniu podatku w podwójnej wysokości od połowy dochodu tej osoby. Dzięki takiemu sposobowi obliczenia podatku kwota wolna od podatku jest uwzględniana dwukrotnie, analogicznie jak przy wspólnym opodatkowaniu małżonków. Nowelizacja zmienia też kryterium dochodu pełnoletniego dziecka, uczącego się dziecka warunkującego możliwość preferencyjnego opodatkowania dochodów osoby samotnie wychowującej dzieci oraz skorzystania ze zwolnienia w ramach PIT-0 dla rodzin 4+, czy z podatkowej ulgi na dzieci. Projektowana ustawa proponuje zmianę kwoty kryterium dochodowego pełnoletniego uczącego się dziecka, polegającą na podniesieniu jej do dwunastokrotności renty socjalnej. Zmianie ulegną także zasady doliczania do dochodu rodziców dochodów niepełnoletnich dzieci.

XI. Czekają nas zmiany w rozliczeniach dotyczących młodych i seniorów

Nowelizacja przewiduje zmiany dotyczące zwolnień z PIT dla osób młodych („tzw. zerowy PIT” lub „ulga dla młodych”) oraz nowej ulgi dla pracujących seniorów. W tym drugim przypadku, w obecnym stanie prawnym ulga przysługuje również w sytuacji, gdy podatnik pobierał już świadczenie emerytalne, natomiast postanowił powrócić na rynek pracy i zawiesił świadczenie emerytalne. Natomiast po zmianie, zwolnienie będzie obejmowało wyłącznie te osoby, które mimo nabycia uprawnienia do świadczenia nigdy nie pobierały świadczenia emerytalnego. Dodatkowo po zmianie przepisów wolne od podatku dochodowego będą świadczenia otrzymywane przez emerytów lub rencistów w związku z łączącym ich uprzednio z zakładem pracy stosunkiem służbowym, stosunkiem pracy lub spółdzielczym stosunkiem pracy, w tym od związków zawodowych, do wysokości nieprzekraczającej w roku podatkowym 3000 zł.



RAFAŁ KOWALSKI
Partner w Dziale Doradztwa
Podatkowego
tel.: +48 22 543 16 00
Rafal.Kowalski@bdo.pl

XII. Będzie doprecyzowanie przepisów o uldze na IPO

Do projektowanej ustawy wprowadzono również przepisy doprecyzowujące preferencję podatkową w związku z odpłatnym zbyciem akcji nabytych w pierwszej ofercie publicznej (IPO). Obecnie dochody te są zwolnione z opodatkowania, jeżeli odpłatne zbycie tych akcji nastąpiło po upływie trzech lat od dnia, w którym akcje te zostały dopuszczone do obrotu na rynku regulowanym albo wprowadzone do alternatywnego systemu obrotu. Przy czym ze zwolnienia tego nie mogą skorzystać podatnicy, jeżeli oni (albo ich spadkodawcy) byli ze spółką podmiotami powiązаныmi, w okresie dwóch lat poprzedzających dzień objęcia lub nabycia tych akcji przez podatnika (albo jego spadkodawcę). W nowych przepisach doprecyzowano, że jeżeli w związku z odpłatnym zbyciem akcji, powstanie strata ekonomiczna, tj. nadwyżka wydatków poniesionych na ich objęcie lub nabycie nad przychodami z ich odpłatnego zbycia, to nadwyżka ta stanowi koszt uzyskania przychodów, w roku podatkowym. Koszt ten powstaje w roku, w którym nastąpiło odpłatne zbycie takich akcji. W przepisach o uldze na IPO dokonano także kilku innych zmian doprecyzowujących przepisy.

XIII. Elektroniczne przekazywanie ksiąg podatkowych przesunięte w czasie

W ramach zmian podatkowych przewidzianych w systemie obowiązującym od 1 stycznia 2022 r. podatnicy PIT oraz podatnicy CIT zostali zobowiązani do prowadzenia ksiąg podatkowych w formie elektronicznej i przesyłania ich do urzędu skarbowego. Obowiązek ten ma zacząć obowiązywać 1 stycznia 2023 r. Proponowana reforma zmieni datę wejścia w życie tych nowych obowiązków. Pozwoli to podatnikom lepiej przygotować się do elektronicznej ewidencji księgowych. Proponuje się stopniowe dojście do docelowego modelu w trzech etapach. I tak nowe obowiązki zaczną realizować: od 2024 roku podatnicy CIT, których przychody za poprzedni rok podatkowy przekroczyły kwotę 50 mln euro; od 2025 roku podatnicy CIT (inni, niż wymienieni wcześniej) zobowiązani przesyłać ewidencje JPK_VAT oraz podatnicy PIT zobowiązani przesyłać ewidencje JPK_VAT; od 2026 roku pozostali podatnicy PIT i CIT.

Niniejszy materiał nie stanowi wyczerpującej informacji podatkowej, ani nie stanowi opinii podatkowej. Przed podjęciem jakichkolwiek decyzji prosimy o zasięgnięcie szczegółowej porady podatkowej.

BDO to międzynarodowa sieć niezależnych firm audytorsko – doradczych, których współpraca koordynowana jest z centralnego biura w Brukseli. Początki BDO sięgają 1963 roku. W Polsce BDO działa od 1991 roku. Mamy 5 biur, w: Warszawie, Krakowie, Poznaniu, Wrocławiu, Katowicach.

BDO od lat doceniane jest w prestiżowych Rankingach dotyczących działalności m.in. Działów: Audytu oraz Doradztwa Podatkowego.

Ostatnie wyróżnienia dla firmy dotyczą Rankingów:

Firm i Doradców Podatkowych Dziennika Gazety Prawnej za 2020 rok:

■ I miejsce Najlepsza Firma Doradztwa Podatkowego w kategorii firm średnich

Rzeczpospolitej i Parkietu za 2020 rok:

■ Najbardziej Aktywna Firma na Gieldzie (I miejsce)

■ Najlepsza Firma badająca spółki giełdowe (III miejsce)

■ Najlepsza Firma Audytorska (V miejsce)

BDO spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa, ul. Postępu 12, 02–676 Warszawa;
tel.: +48 22 543 16 00, fax: +48 22 543 16 01, e-mail: office@bdo.pl